

Het pad naar betere, snellere en goedkopere oogzorg ligt klaar

Als patiënt met oogklachten hoef je geen maanden op de wachtlijst bij de oogarts in het ziekenhuis ver weg. Je kunt snel terecht bij de optometrist in de buurt. Deze stemt af met de oogarts, die vervolgens alleen de patiënten ziet die dat echt nodig hebben. Op tijd en meestal zonder beroep op het eigen risico. In Zeeland zijn ze sinds 2019 uiterst tevreden met dit Zorgpad Oogheelkunde. Vijf betrokkenen vertellen.

De huisarts in Zierikzee | Irene Vrolijk
'Onze patiënt kan gewoon hier in de stad terecht'

'Oogzorg is voor een huisarts een moeilijk ding. We kunnen oogklachten moeilijk beoordelen, we hebben geen ruimte om druppels een half uur te laten inwerken en mensen zijn angstig als er iets met hun ogen is. Tegelijk is het een grote stap om iemand naar de oogarts te sturen, want dan maak ik de wachtlijst daar wéér langer. Daarom was ik meteen blij met de kans dat de stap naar Ksyos

daar tussenin kwam.'

'In onze praktijk met 4100 patiënten sturen we ongeveer een keer per maand iemand met spoed naar de oogarts. Twee tot drie keer per week gaat iemand het Zorgpad Oogheelkunde van Ksyos in. Zo'n patiënt kan snel terecht bij de optometrist, tegenwoordig gewoon hier in het winkelcentrum. Het hele onderzoek inclusief de netvliesfoto's kan ik terugvinden in het Ksyos-platform. Dat vind ik een leuke verdieping van mijn kennis. De conclusies van de optometrist en de oogarts krijg ik gewoon via het HIS.'

'Ik had een keer een patiënt met geleidelijk visusdaling, dat bleek bij de optometrist een beginnende netvliesloslating te zijn. Zo iemand moet binnen een week naar de oogarts, anders is zo'n probleem niet meer te herstellen. Nu kwam het goed.'

'Ook zo'n 130 diabeten vanuit onze praktijk ondergaan jaarlijks of tweejaarlijks een fundusscreening. Ook dat gebeurt via Ksyos bij de optometrist. Deze manier van werken scheelt zo veel tijd en geld. En het Ksyos-systeem werkt heel gemakkelijk. Het is een begrijpelijk programma, en door de koppeling aan het HIS hoef je niet alle patiëntgegevens over te typen. Met een paar keer klikken is het geregeld.'

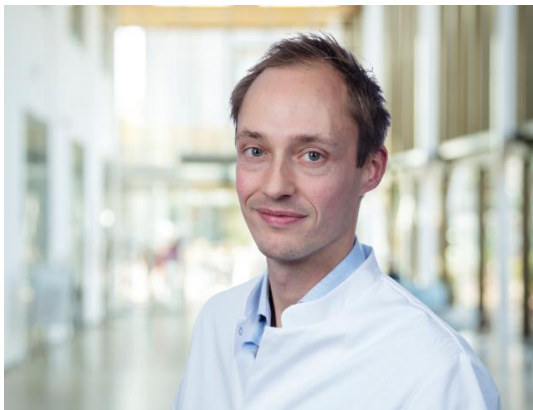
De optometrist in Middelburg | Mirthe Overkamp

'De oogarts reageert binnen twee werkdagen'

'Ik werk in het ziekenhuis en daarnaast een dag per week als ZZP'er bij Jinc optiek. Op zo'n woensdag doe ik vijf, zes consulten van drie kwartier via het oogzorgpad, en evenveel diabetes-screenings. Ik schrijf een rapport met een beleidsvoorstel dat ik samen met een foto van het netvlies en de oogzenuw naar de oogarts stuur. Die reageert binnen twee werkdagen en kan in het Ksyos-platform aanklikken met hoeveel spoed een patiënt moet langskomen.'

'Ik had eens een patiënt die een bewegend vlekje zag, maar geen andere symptomen had van netvliesloslating. Er bleek een scheurtje in het netvlies te zitten, dat moest snel worden gelaserd en dat lukte. Met de normale wachttijd bij de oogarts zou dat verkeerd zijn gegaan. Voor mezelf vind ik het interessant dat ik door deze manier van werken meer meekrijg van de medische kant: ik kom van alles tegen.'

'Uiteindelijk komt zo'n 60 procent van mijn patiënten via het Zorgpad Oogheelkunde alsnog bij de oogarts terecht. Zo niet, dan hebben ze ook geen beroep hoeven doen op hun eigen risico bij de zorgverzekeraar, want die vergoedt mijn behandeling altijd.'

De oogarts in Goes, Vlissingen en Zierikzee | Henry Jongmans

'De optometrist is een goede partij tussen eerste en tweede lijn'

'Zorggroep Periscaldes en Ksyos benaderden onze Maatschap Oogheelkunde Zeeuwse Eilanden van het ADRZ in 2019 om mee te werken aan het Zorgpad Oogheelkunde. Door pensionering van een paar oogartsen tegelijk was de bezetting van oogartsen in die tijd wat krap. In onze praktijk zijn we gewend om

met optometristen te werken. Een van de optometristen die voor Ksyos werkt, Mirthe Overkamp, werkt ook in onze praktijk. Ook werkten we al samen met Ksyos voor de fundusscreening van diabetespatiënten, dus we waren al bekend met het platform.'

'Zoals huisarts Irene Vrolijk hierboven aangeeft, is het in de huisartsenpraktijk lastig om oogheelkundige patiënten goed te beoordelen. De optometrist is een goede partij om triage tussen de eerste en tweede lijn uit te voeren. Het Zorgpad Oogheelkunde ondersteunt deze manier van werken.'

'Inmiddels hebben wij weer oogartsen aangetrokken en zijn we op volle sterkte, maar door de toenemende zorgvraag is het nodig om de anderhalvelijnszorg goed te organiseren. Oogartsen kunnen zich vervolgens wijden aan de complexere oogheelkundige patiënten. Ook spoedpatiënten kunnen altijd bij ons terecht, we zien wekelijks gemiddeld dertig tot vijftig patiënten die met spoed naar ons worden doorverwezen.'

De beleidsmedewerker in Heinkensand | Mirjam Braamse
'Kosten dalen, kwaliteit, gezondheid én werkplezier stijgen'

'Bij zorggroep Periscaldes begeleid ik projecten die de tweedelijnszorg moeten ontlasten. De zorgkosten en de wachtlijsten lopen helemaal uit de hand als we zo doorgaan als nu. Maar ja, de eerste lijn loopt ook over. In Zeeland kampen we nu al met een tekort aan huisartsen. Een lastig probleem, dat we in de oogzorg prachtig kunnen oplossen met optometristen tussen de huisarts en de oogarts in.'

'Je kunt optometristen een beetje vergelijken met fysiotherapeuten: iemand met artrose moet ook niet meteen naar een orthopeed, maar eerst naar de fysiotherapeut. Het zou van meerwaarde zijn als er bij wijze van spreken voor alle specialisme een stap tussen huisarts en specialist mogelijk is, gelukkig is het binnen de oogzorg wel mogelijk. We hebben veel kunnen winnen met het Zorgpad Oogheelkunde en de diabetescreening van Ksyos.'

'Binnen de zorg spreken we over Triple Aim: de zorgkosten dalen, de kwaliteit stijgt en de populatie wordt gezonder. Bij de oogzorg van Ksyos zien we zelf nog een vierde doel gerealiseerd: het werkplezier van de zorgverleners stijgt. Doordat wij met Ksyos in een groot deel van Zeeland dit project grootschalig hebben opgezet, houden de zorgverzekeraars deze oogzorg eigenrisico-vrij. Ik kan dit iedereen en overal aanraden. In het begin zul je zien dat er nog vrij veel mensen alsnog naar de oogarts gaan, dat is een leercurve. Na een jaar scheelt het de oogarts flink veel consulten.'

Teamleider oogheelkunde Ksyos in Amstelveen | Jim van Zee

'Elke zorgverlener die dat wil, kan op deze manier werken'

'Ons Zorgpad Oogheelkunde bestaat sinds 2011; sinds 2019 zijn we fors aan het opschalen. Onder meer met Periscaldes in Zeeland. In totaal doen we landelijk 20.000 oogonderzoeken per jaar in vijf grotere regio's samen met de zorggroep en op diverse losse plekken, want dat kan ook. Als een individuele huisarts of bijvoorbeeld een oogartsenmaatschap bij ons aanklopt, zorgen wij voor een netwerk waarin ook zij of hij op deze manier kan werken.'

'Het betreft altijd verzekerde zorg. Vaak geldt vrijstelling van eigen risico. Dat geldt sowieso als een hele zorggroep met ons werkt. Dan valt het bij verzekeraars via segment drie in een innovatietraject. Ga je als individuele zorgverlener met ons werken, dan is de zorg bij enkele zorgverzekeraars vrij van eigen risico. Natuurlijk zouden we liever zien dat alle verzekeraars dit zorgpad vrijstellen, het biedt immers alleen maar voordelen. Langzaam maar zeker gaat het die kant wel op, gelukkig.'

'Diabetescreening via optometristen bestaat al langer in Nederland. Wij doen het sinds 2008, tegenwoordig behandelen we 40.000 patiënten per jaar voor twintig zorggroepen en voor individuele huisartsen. Niet alleen Ksyos biedt deze screening aan, maar bij ons is een voordeel dat

de huisarts en de oogarts via het Ksyos-systeem kunnen meekijken en de ontwikkeling bij een patiënt kunnen volgen.'

Wil je ook gebruik maken van diabetesscreening en/of het Zorgpad Oogheelkunde via Ksyos?

Als je het grootschalig met je zorggroep aanpakt, kan de zorg aangemerkt worden als innovatietraject en wordt daarmee eigen risico-vrij. Maar ook als individuele zorgverlener kun je contact opnemen met Ksyos, via ksyos.nl.